

GHID PENTRU RECUNOAȘTEREA EXPERIENȚEI PROFESIONALE ȘI A CALIFICĂRILOR DOBÂNDITE ÎN AFARA GRANIȚELOR

SITUAȚIA 1: Recunoaștere/echivalare diplome studii			
I. Studii preuniversitare (studii de nivel bacalaureat, școala profesională și școala postliceală)			
II. Studii universitare (licență, master și doctorat)			
Instituția responsabilă	Documente necesare	Cadrul legal	Date de contact
<p>Centrul Național de Recunoaștere și Echivalare a Diplomelor (CNRED)/Ministerul Educației și Cercetării</p> <p>CNRED a fost creat în baza H.G. nr. 49/1999</p> <p>CNRED este coordonator național pentru transpunerea <u>Directivei 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale.</u></p> <p>Instituțiile competente pentru profesiile reglementate (lista acestora poate fi consultată aici).</p>	<p>Informații generale privind documentele necesare recunoașterii diplomelor obținute în învățământul preuniversitar se găsesc aici.</p> <p>Informații generale privind documentele necesare recunoașterii diplomelor obținute în învățământul universitar se găsesc aici.</p> <p>Profesii nereglementate: Instituția responsabilă cu recunoașterea și echivalarea diplomelor care atestă calificările profesionale nereglementate este CNRED. Informații privind procedura pentru studiile universitare se găsesc aici. Informații privind procedura pentru studiile postliceale se găsesc aici. Informații privind procedura pentru studiile de școală profesională se găsesc aici.</p> <p>Profesiile reglementate <u>Autoritățile competente pentru profesiile reglementate</u> sunt instituții publice sau organisme profesionale conform legii care au dreptul de a recunoaște calificările profesionale obținute în statele membre UE.</p> <p>Profesii reglementate sectorial Instituțiile responsabile și detalii privind procedurile de recunoaștere și echivalare a diplomelor care atestă calificările profesionale reglementate sectorial, obținute în statele membre ale Uniunii Europene, Spațiului Economic European și din Confederația Elvețiană:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Medic, medic dentist/doctor-medic stomatolog și farmacist</u> • <u>Asistent medical generalist și moașe</u> • <u>Arhitect</u> 	<p><u>Legea Educației Naționale nr. 1/2011</u></p> <p><u>Directiva Europeană 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale</u></p> <p><u>Legea 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România</u></p> <p><u>Legislația specifică pentru domeniile reglementate sectorial poate fi consultată aici.</u></p>	<p>Str. Spiru Haret nr. 12, Sector 1, București</p> <p>www.cnred.edu.ro</p> <p>Tel +4 021 405 63 23 Fax +4 021 313 10 13 E-mail: cnred@edu.gov.ro</p>

- Medic veterinar
Pentru recunoașterea și echivalarea diplomelor care atestă calificări profesionale reglementate sectorial, obținute în afara Uniunii Europene, Spațiului Economic European și din Confederația Elvețiană, este necesar să vă adresați CNRED.
Informații privind procedura pentru studiile universitare se găsesc aici.
Informații privind procedura pentru studiile postliceale se găsesc aici.

Calificările profesionale care atestă o **specialitate medicală** efectuată afara granițelor sunt recunoscute și echivalate de către Ministerul Sănătății, procedura fiind disponibilă aici.

Cazuri concrete:

Alina a urmat cursurile Facultății de Arhitectură la o universitate din Austria și dorește să își echivaleze în România diploma de licență obținută.
Pentru acest exemplu, Alina trebuie să se adreseze Ordinului Arhitecților din România, urmând procedura de aici, întrucât profesia de arhitect este reglementată sectorial, iar diploma a fost obținută într-un stat membru al Uniunii Europene, Spațiul Economic European sau din Confederația Elvețiană.

Mihai a urmat cursurile Facultății de Stomatologie la o universitate din Canada și dorește să își echivaleze în România diploma de licență obținută.
Pentru acest exemplu, Mihai trebuie să se adreseze CNRED, urmând procedura de aici, întrucât, deși profesia de medic stomatolog este reglementată sectorial, diploma a fost obținută în afara Uniunii Europene, Spațiului Economic European sau Confederația Elvețiană.

Florina a obținut titlul de calificare de contabil în Rep. Cehă și dorește să profeseze în țară ca și contabil, profesie reglementată în România.
Pentru acest exemplu, Florina trebuie să se adreseze autorității competente pentru profesia de contabil conform legii, respectiv CECCAR, urmând procedura descrisă aici.

Maria a urmat cursurile Facultății de Istorie la o universitate din Germania și dorește să își echivaleze în România diploma de licență obținută.
Pentru acest exemplu, Maria trebuie să se adreseze CNRED, urmând procedura de aici, întrucât profesia de istoric nu este reglementată.

SITUAȚIA 2: Recunoașterea experienței profesionale dobândite în state membre UE, SEE sau Confederația Elvețiană, pentru persoanele care doresc să exercite în România activitățile cuprinse în anexa IV la Directiva 2005/36/CE

Instituția responsabilă	Documente necesare	Cadrul legal	Date de contact
Ministerul Muncii și Protecției Sociale (MMPS) MMPS recunoaște experiența profesională pentru persoanele care doresc să exercite în România activitățile cuprinse în <u>anexa IV</u> din <u>Directiva Europeană 2005/36/CE</u>	Cerere (<u>Anexa 2</u> din Ordinul nr.695/2016) Copia actului de indentitate Copia certificatului de naștere (și traducerea acestuia în limba română, dacă este cazul) Copia certificatului de căsătorie (și traducerea acestuia în limba română, dacă este cazul) Declarație pe propria răspundere, data în fata notarului public, în	<u>Ordinul nr. 695/2016</u> privind aprobarea Procedurii de acordare a accesului, pe baza recunoașterii automate a experienței profesionale, pentru	Str. Dem.I.Dobrescu nr.2 – 4, Sectorul 1, București https://mmuncii.ro http://www.mmuncii.gov.ro

	original (model prevăzut în Anexa 3 din Ordinul nr.695/2016)	persoanele care doresc să exercite în România activitățile cuprinse în anexa IV din Directiva Europeană 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale. Legea 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate în România	Telefon: +4 021 313 62 67 E-mail: relatiicupublicul@mmuncii.gov.ro
--	---	---	---

Cazuri concrete¹:

Gabriel a desfășurat în Italia activității din grupa ISIC 40 **”Lucrări de instalații ”** în calitate de **lucrător independent** minimum 6 ani consecutivi. Aceste activități se regăsesc pe [Lista I a anexei IV din Directiva 2005/36/CE](#), preluată și în [anexa 2 la Ordinul nr. 695/2016](#). Având în vedere că sunt îndeplinite prevederile art. 35[^]15 alin (1) litera a) din [Legea nr. 200/2004](#), Gabriel trebuie să trimită la MMPS documentele menționate mai sus, în vederea eliberării *Atestatului de recunoaștere a experienței profesionale*.

Florentina a desfășurat în Germania activități din fosta grupa ISIC 85 **”Ateliere fotografice”** în calitate de **lucrător independent** minimum 5 ani consecutivi. Aceste activități se regăsesc pe [Lista II a anexei IV din Directiva 2005/36/CE](#), preluată și în [anexa 2 la Ordinul nr. 695/2016](#). Având în vedere că sunt îndeplinite prevederile art. 35[^]15 alin (2) litera a) din [Legea nr. 200/2004](#), Florentina trebuie să trimită la MMPS documentele menționate mai sus, în vederea eliberării *Atestatului de recunoaștere a experienței profesionale*.

Georgiana a desfășurat în Confederația Elvetiană activități incluse în fosta grupa ISIC 85 **”Saloane de frumusețe”** în calitate de **salariat** minimum 3 ani consecutivi, cu normă întreagă. (În acest caz solicitantul trebuie să dovedească că a urmat, pentru activitatea în cauză o formare prealabilă, atestată printr-un certificat recunoscut de statul membru sau considerată pe deplin valabilă de către un organism profesional competent).

Aceste activități se regăsesc pe [Lista III a anexei IV din Directiva 2005/36/CE](#), preluată și în [anexa 2 la Ordinul nr. 695/2016](#). Având în vedere că sunt îndeplinite prevederile art. 35[^]15 alin (3) litera d) din [Legea nr. 200/2004](#), Georgiana trebuie să trimită la MMPS documentele menționate mai sus, în vederea eliberării *Atestatului de recunoaștere a experienței profesionale*.

¹ Exemplele oferite vizează doar câteva dintre situațiile prevăzute în [Anexa IV din Directiva 2005/36/CE](#) preluată în [Anexa 2 la Ordinul 695/20016](#) care îndeplinesc prevederile art. 35[^]15 din [Legea nr. 200/2004](#). În cazul în care vă încadrați în prevederile actelor normative enumerate, trebuie să vă adresați MMPS în vederea eliberării *Atestatului de recunoaștere a experienței profesionale*.

SITUAȚIA 3: Am nevoie de Recunoașterea unui certificat de calificare dobândit în afara sistemului de învățământ, la furnizori de formare profesională autorizați/centre de evaluare a competențelor autorizate, în state membre UE, SEE sau Confederația Elvețiană, dar și am/nu am experiență profesională

Instituția responsabilă	Documente necesare	Cadrul legal	Date de contact
-------------------------	--------------------	--------------	-----------------

Nu există o instituție responsabilă pentru recunoașterea certificatului de calificare pentru profesiile nereglementate. Instituțiile administrației publice centrale, cu atribuții în domeniu², vor iniția demersuri pentru a reglementa acest aspect.

Cazuri concrete:

Ionuț a obținut în Marea Britanie un certificat de calificare pentru profesia de apicultor, dar nu are experiență profesională. S-a întors în țară și își caută un loc de muncă potrivit calificării obținute în afara granițelor; pentru a putea să fie angajat cu forme legale în piața muncii și conform pregătirii sale profesionale, are nevoie de recunoașterea certificatului de calificare.

SITUAȚIA 4:

- 4.1. Am experiență profesională (cu acte doveditoare/ fără acte doveditoare³) și am certificate de calificare.**
4.2. Am experiență profesională (cu acte doveditoare / fără acte doveditoare), dar NU am certificate de calificare.

Instituția responsabilă	Documente necesare	Cadrul legal	Date de contact
-------------------------	--------------------	--------------	-----------------

<p>1) Autoritatea Națională pentru Calificări (ANC) http://www.anc.edu.ro/</p> <p>ANC este Punct național de contact pentru recunoașterea calificărilor.</p> <p>Pentru evaluarea și certificarea competențelor profesionale - contra cost sau gratuit⁴ ! Evaluarea și certificarea competențelor dobândite pe alte căi decât cele formale se poate realiza în <u>Centrele de evaluare și certificare a competențelor, autorizate de către ANC</u>,</p> <p>2) Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM) prin <u>agențiile</u></p>	<p>1) Cerere adresată unuia dintre Centrele de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale (formular disponibil în centrele de evaluare) Copia actului de identitate Copia Certificatului de naștere Copia certificatului de căsătorie (dacă este cazul) Document doveditor pentru ultimul nivel de învățământ absolvit</p> <p>Recomandare: În cazul în care dețineți documentele necesare, vă puteți constitui un portofoliu prin care să dovedeți activitatea relevantă în ocupația/calificarea pentru care solicitați evaluare și certificarea.</p> <p>Notă: Este posibil să fie solicitate documente suplimentare de către Centrul de evaluare și certificare căruia vă adresați.</p>	<p>1) Ordinul 4543/468/4014 al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului și al ministrului muncii și protecției sociale pentru aprobarea Procedurii de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale</p>	<p>Autoritatea Națională pentru Calificări P-ța. Valter Mărăcineanu nr. 1-3, Intrarea B, etaj 2, cam. 117, Sector 1, 010155 București http://www.anc.edu.ro/ E-mail: office@anc.edu.ro Telefon: +40.21.313.00.50; +40.21.313.00.51 Fax: +40.21.313.00.53</p> <p>Lista <u>Centrelor de evaluare și certificare a competențelor</u></p>
---	---	--	--

² Autoritatea Națională pentru Calificări, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Educației și Cercetării.

³ **Cu acte doveditoare** = pot justifica experiența profesională cu documente; **Fără acte doveditoare** = nu pot justifica experiența profesională cu documente

⁴ În Centrele de evaluare și certificare a competențelor obținute pe alte căi decât cele formale, evaluarea se realizează contra cost sau gratuit.

<p>judetene/municipală (AJOFM/AMOFM)</p> <p>Pentru acces gratuit la programe de formare profesională sau la evaluarea de competențe–trebuie să vă înregistrați la AJOFM/AMOFM de domiciliu/reședință ca persoană în căutarea unui loc de muncă pentru a beneficia de informare și consiliere profesională și pentru a primi recomandarea de a urma un curs sau de a participa la procese de evaluare a competențelor.</p> <p>Cursuri pentru formarea profesională a adulților se organizează pentru ocupații/calificări solicitate pe piața locală a muncii sau în funcție de opțiunile persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă înregistrate. Lunar, ANOFM publică pe site <u>prognoza cursurilor ce urmează să se organizeze de fiecare AJOFM.</u></p> <p>Important! Evaluarea competențelor profesionale se poate realiza doar pentru anumite ocupații/calificări – consultați Registrul național al centrelor de evaluare pentru informații complete.</p>	<p>2) Lista Agențiilor Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă se găsește <u>aici</u>.</p>	<p>2) <u>Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă</u>, art. 63 – art. 70</p> <p>Pentru evaluare gratuită prin intermediul AJOF/AMOFM trebuie respectate prevederile capitolului V - Măsuri pentru stimularea ocupării forței de muncă, punctul 3¹. <i>Evaluarea și certificarea competențelor profesionale dobândite pe alte căi decât cele formale din <u>Legea 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă</u>, art. 70¹ - art. 70⁵</i></p>	<p><u>profesionale obținute pe alte căi decât cele formale</u></p> <p>2) <u>Agenciile Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă</u></p>
---	---	---	---

Caz concret:

1) Nu dețin nici certificat de calificare și nu pot face nici dovada experienței, dar am desfășurat activitatea respectivă

Dupa 6 ani de muncă fără forme legale în Spania ca tâmplar/montator pvc, Anton decide să se întoarcă în țară. Nu poate candida pentru un loc de muncă care i-ar putea pune în valoare experiența profesională neavând certificat de calificare și nici documente care să dovedească unde, cât și ce anume a muncit.

În acest caz, Anton se adresează unui centru de evaluare și certificare a competențelor sau ANOFM/AJOFM și poate urma pașii de la punctul 4 pentru evaluarea și certificarea competențelor și dobândirea unui certificat de competențe profesionale.

2) Am experiență în muncă și pot prezenta documente doveditoare, dar NU am certificat de calificare

Marian a muncit 4 ani în Italia,, ca zidar (prin urmare, are experiență în domeniu). Nu are calificare/diplomă de formare. În România este angajat ca muncitor necalificat și primește salariul minim din sector, chiar dacă angajatorul este foarte încântat de know-how-ul său.

Pentru acest exemplu, Marian trebuie să se adreseze unuia dintre Centrele de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale sau Agenției Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă din județul în care are domiciliul sau reședința în vederea evaluării competențelor și dobândirea unui certificat de competențe profesionale.

3) Am experiență în muncă (și pot prezenta documente doveditoare) și am certificat de calificare

Dumitru a lucrat 4 ani în Italia pe un șantier unde folosea utilaje (buldozer, excavator), dar pentru care nu poate prezenta documente pentru această perioadă. După aceea, Dumitru reușește să se angajeze la o firmă de construcții unde lucrează timp de 2 ani. Între timp, obține calificarea de **excavatorist pentru excavatoare cu rotor de mare capacitate** în urma unui curs de formare. Din motive familiale, decide să se întoarcă acasă. Are calificarea de **excavatorist pentru excavatoare cu rotor de mare capacitate**, dar experiența pe care o poate demonstra este de numai 2 ani de zile.

Pentru acest exemplu, Dumitru trebuie să respecte pașii menționați la **punctul 4**, respectiv să se adreseze unuia dintre Centrele de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale sau Agenției Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă din județul în care are domiciliul sau reședința pentru evaluarea competențelor și obținerea certificatului de competențe profesionale

SAU

Dumitru poate urma pașii de la **punctul 3** să își recunoască în România certificatul de **excavatorist pentru excavatoare cu rotor de mare capacitate, după reglementarea acestei situații**